

Remissvar

Utrikesdepartementet

Vårt diarienummer:
2025-00218

Ert diarienummer:
UD2025/01301

Datum:
2025-04-30

Remissvar: En nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden (UD2025/01301)

Sammanfattning

Vinnova välkomnar förslaget om en nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden. Det är ett viktigt steg för att stärka Sveriges säkerhet i ett förändrat omvärldsläge och möta de utmaningar som följer av snabba teknologiska framsteg. Vinnova ser samtidigt vikten av att kontrollsystemet utformas på ett sätt som fortsatt möjliggör forskning, innovation och konkurrenskraftig teknikutveckling inom strategiska områden.

Vinnovas ställningstaganden

1. Vikten av ett dynamiskt och tekniknära arbete med kontrollförteckningen (särskilt avsnitt 5 och 6, sidor 9–11)

Teknikutvecklingen inom områden som artificiell intelligens, kvantteknik, halvledare och avancerade sensorer sker i snabb takt. För att säkerställa att kontrollförteckningen förblir relevant bör en mekanism för regelbunden teknikspaning och uppdatering etableras. Vinnova, utifrån sin roll inom framväxande och strategiska tekniker, kan bidra till en sådan löpande omvärldsanalys.

2. Hantering av kunskapsöverföring som del av dual-use-problematiken (särskilt avsnitt 3.3 och 5.2, sidor 7 och 10)

Kunskapsöverföring genom forskningssamarbeten och mobilitet utgör en växande dual-use-risk. Vinnova anser att riktlinjer för forskningssäkerhet, inklusive hantering av immateriella tillgångar och ansvarsfull internationalisering, bör integreras i tillämpningen av kontrollförteckningen. Det bör ske i linje med de vägledande nationella riktlinjer som föreslagits inom ramen för arbetet med regeringsuppdraget ansvarsfull internationalisering och med stöd av en föreslagen nationell stödfunktion.

3. Balans mellan säkerhet och innovationskraft (särskilt avsnitt 2 och 6.3, sidor 5 och 12)

Det är avgörande att kontrollåtgärder utformas så att de inte hämmar Sveriges innovationsförmåga och konkurrenskraft. Vinnova föreslår att vägledningar utvecklas för att stödja små och medelstora företag, akademiska aktörer och innovativa startups att navigera i gränslandet mellan civil och militär teknik.

Vinnova
Sveriges innovationsmyndighet

Besöksadress:
Mäster Samuelstgatan 56,
101 58 Stockholm
Telefon: 08 473 30 00
www.vinnova.se

Fakturaadress:
Vinnova, FE 34, 838 73 Frösön
Levaransadress:
Klara Norra Kyrkogata 14, 101 58 Stockholm
Organisationsnummer: 202100-521

4. Koppling till Sveriges strategiska teknikprioriteringar (avsnitt 5.1 och 5.2, sidor 9–11)

För att säkerställa att kontrollen fokuserar på områden av särskild strategisk betydelse bör kontrollförteckningen löpande kopplas till Sveriges identifierade prioriteringar inom framväxande och banbrytande tekniker, som framgår av Vinnovas redovisning av regeringsuppdraget "Strategiska tekniker för Sverige".

5. Betydelsen av internationell samordning (avsnitt 3.2 och 6.2, sidor 6 och 12)

Vinnova betonar vikten av att den svenska kontrollförteckningen harmoniseras med EU:s och NATO:s arbete för att undvika konkurrensnackdelar för svenska aktörer och säkerställa att internationella innovationssamarbeten kan fortsätta under ansvarsfulla former.

I detta ärende har generaldirektör Darja Isaksson beslutat. Chefsanalytiker Karl Hallding har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har direktör Göran Marklund deltagit.

Darja Isaksson